

LUND UNIVERSITY

Grupphandledning och coaching av handledare

Andersson, Gunnar; Persson, Anders

Published in:
Nyheter & Debatt

2002

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Andersson, G., & Persson, A. (2002). Grupphandledning och coaching av handledare. *Nyheter & Debatt*, (3/2002).

Total number of authors:
2

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Ökad genomströmning utan sänkta krav:

Grupphandledning och coaching av handledare

Vid Sociologiska institutionen i Lund var vi några stycken som vid slutet av 90-talet bestämde oss för att just försöka öka genomströmningen på kandidat- och magisternivå utan att sänka kvalitetskraven. I samband med att studentantalet ökade kraftigt under första halvan av 1990-talet talades det om att "öka studentgenomströmningen utan att göra avkall på utbildningens vetenskapliga kvalitet". Med andra ord skulle fler studenter examineras utan att kraven sänktes.

Då som nu fanns en mängd hinder på vägen, till exempel minskade resurser, studenter dåligt förberedda för högre studier, dålig pedagogisk förändringsberedskap och institutionskulturer som försvårar samarbete.

Vid Sociologiska institutionen i Lund var vi några stycken som vid slutet av 90-talet bestämde oss för att just försöka öka genomströmningen på kandidat- och magisternivå utan att sänka kvalitetskraven. Rådet för högskoleutbildning har under två år finansierat utvecklingsprojektet "Grupphandledning av studentuppsatser".¹

Så här lades projektet upp:

- Handledning av uppsatsskrivande studenter i grupp: Studenternas möjlighet att välja handledare avskaffades. Grupper om 5–7 studenter sattes samman och tilldelades en handledare. Handledarersättningen sänktes från 24 till 18 arbetstimmar per uppsats.

- Coaching av handledare: En coach, det vill säga en handledare som handleder handledarna, utsågs och regelbundna möten mellan grupphandledare och coach schemalades för hela terminen. Mötena var orienterade mot de problem som handledarna upplevde i sina handledningsgrupper och blev till ett slags handledarutbildning. Handledarna ersattes motsvarande 18 arbetstimmar under en termin för deltagande i coachingen.

- Projektet genomfördes som en försöksperiod där sättet att organisera handledningen av kandidat- och magisteruppsatser ändrades radikalt för samtliga studenter och handledare. Projektet har utvärderats fortlöpande av en särskild utvärderare och de mest påtagliga resultaten kan enkelt sammanfattas:

- Genomströmningen har ökat från under 10 procent till över 50 procent, det vill säga fler än hälften av studenterna blir färdiga med sina uppsatser på den tid som föreskrivs i kursplanen. Uppsatsernas vetenskapliga kvalitet har inte försämrats.

- Kostnaderna för grupphandledningen är den samma som för det gamla systemet men resurserna fördelas annorlunda.

- På grund av de goda resultaten permanentade Sociologiska institutionen grupphandledningen efter två försöksperioder.

Hur gjorde vi?

Grupphandledningsprojektet genomfördes mot bakgrund av en undersökning som en av oss gjort av hur uppsatsarbetet organiserades vid 17 grundutbildningar inom den samhällsvetenskapliga fakulteten vid Lunds universitet². Resultatet av undersökningen blev bland annat att två renodlade sätt att organisera uppsatsarbetet upptäcktes: ett som innebar ett stort mått av individuell frihet och ett annat som mer byggde på begränsning av individuell frihet.

Med tanke på hur djupt rotade dessa sätt att organisera uppsats-

arbetet är, har vi valt att kalla dem handledningskulturer. I figuren här nedanför kallas den frihetliga handledningskulturen X, medan den frihetsbegränsande kulturen kallas Y. Grupphandledningen som vi utvecklat utgör en blandform, kallad Z:

Figur: Handledningskulturer

	X	Y	Z
Fritt val av ämne?	Nej	Ja	Ja
Fritt val av handledare?	Nej	Ja	Nej
Fritt val av student?	Nej	Ja	Nej
Förekommer krav			
på uppsatsplan?	Ja	Nej	Ja
Finns deadlines?	Ja	Nej	Ja
Examinator och			
handledare samma person?	Ja	Nej	Nej

På Sociologiska institutionen har uppsatsarbetet tidigare organiserats på det frihetliga sättet och därför kan grupphandledningen ses som ett försök till kulturförvandling. Det återstår att se om de synnerligen goda resultaten kvarstår sedan grupphandledningen blivit rutin – eller om gamla inarbetade mönster lever vidare i nya former.

*Gunnar Andersson, fil.dr i sociologi
och universitetslektor vid Lunds
universitet*

*Anders Persson, docent i sociologi,
universitetslektor vid Lunds
universitet och f.n. forskare vid
Arbetslivsinstitutet Syd i Malmö*

1 Den här texten är en knapphändig sammanfattning. I en bok, som ges ut av Studentlitteratur hösten 2002, kommer vi att redogöra utförligt för projektets resultat. Boken kommer också att innehålla handfasta beskrivningar av hur projektet genomfördes.

2 Undersökningen finns redovisad i Persson, A. 1996 *Nyfikenhet, kritiskt tänkande och kvalitet*. Lund: Utvärderingsenheten, Lunds universitet.